

$a-pu_2$ art project

Στεφανία Βελδεμίρη

$a-pu_2$ art project

Στεφανία Βελδεμίρη

Διπλωματική Εργασία

3ο Εργαστήριο Ζωγραφικής
Θεσσαλονίκη - Ιούλιος 2021

Για τους γονείς μου, Κατερίνα και Γιώργο Βελδεμίρη, που παρατηρώντας τους διδάχτηκα την αξία του μόχθου.

Στους καθηγητές μου Γιώργο Τσακίρη και Βασίλη Βασιλακάκη για την ανάκτηση της δύναμης.

«Λέω τα πράγματα όχι όπως είναι, αλλά όπως θα έπρεπε να είναι»,
Μπλανς Ντιμπουά

Tennessee Williams, *Λεωφορείο ο πόθος*

Ευχαριστώ, Thanks, ευχαριστώ, thanks, ευχαριστώ, thanks, Ευχαριστώ, Thanks, Ευχαριστώ
Thanks, Ευχαριστώ, Ευχαριστώ, thanks, Ευχαριστώ, Thanks, ευχαριστώ, thanks, ευχαριστώ,
ευχαριστώ, thanks, ευχαριστώ, Thanks, Ευχαριστώ, Ευχαριστώ, Ευχαριστώ, Thanks, thanks

...τους συνάδελφους και φίλους του Iklaina Archaeological Project για την εκδήλωση και το μοίρασμα των επιθυμιών τους οι οποίες πραγματώθηκαν σε έργα για το σκοπό της διπλωματικής μου εργασίας. Τον Δρ. Μιχάλη Κοσμόπουλο, Διευθύνοντα Ανασκαφής Ίκλαινας, την Dr. Cynthia Shelmedine, *ceramic specialist*, την Dr. Joann Gulizio, *ceramic specialist*, την Ηρώ - Αλεξάνδρα Βαλσαμάκη, *αρχαιολόγο M.A. και θεατρολόγο*, για **τα κείμενά τους που περιγράφουν αρχαιολογικά ευρήματα τα οποία ενέπνευσαν τα έργα μου ή περιγράφουν τα έργα μου, όπως θα έκαναν αν ήταν πραγματικά ευρήματα.** Την Dr. Deborah Ruscilo Cosmopoulos, *faunal specialist* και την Kirsten Clarke, *photographer*, για τις ατέλειωτες κουβέντες μας και το μοίρασμα πολύτιμης γνώσης και επιθυμιών.

...τον Αναστάσιο Μπουκουβάλα, τη Βάλια Λολίδου και την Αναστασία Σαββίδου, για τη στήριξη και για τη συνεργασία στην κατασκευή του καλουπιού και εκμαγείου για το έργο «Φύλακας Άγγελος» καθώς και για τη φωτογράφιση των έργων.

...την Κατερίνα και τον Άγγελο Μπουκουβάλα Βελδεμίρη για τη βοήθεια και στήριξη κατά τη διάρκεια της κατασκευής των σφονδυλίων στο έργο «6000».

...τον κεραμίστα Έκτορα Γιαλαμά για το ψήσιμο των ειδωλίων του έργου «Όλες ίδιες είστε» και την Cristin Willis για την κατασκευή του δοχείου μεταφοράς υγρών στο έργο «Να σταματήσουν οι άνεμοι», καθώς και για το ψήσιμο του μαγειρικού σκεύους, ειδωλίων και σφονδυλίων σε paper kiln.

...τη Χριστίνα Βουμβουράκη και την Ελεάννα Μπάρμπα για τη συνεχόμενη στήριξη και για τη συνεργασία στη δημιουργία του παρόντος εντύπου.

Καλές προθέσεις

Διασώζονται οι καλές προθέσεις
ακόμη και αν δεν έχουν ευδοκιμήσει;

Καλές προθέσεις, 2021
Κεραμική, καμμένοι σπόροι & καρποί
Μεταβλητές διαστάσεις

Μαγειρικό σκεύος, 2021
Κεραμικό
Διαστάσεις: Ø 22 x 8εκ.

182

Είναι τα βάρη ελαφρύτερα όταν
είναι πολλά;

182, 2021
Κεραμική
Μεταβλητές διαστάσεις

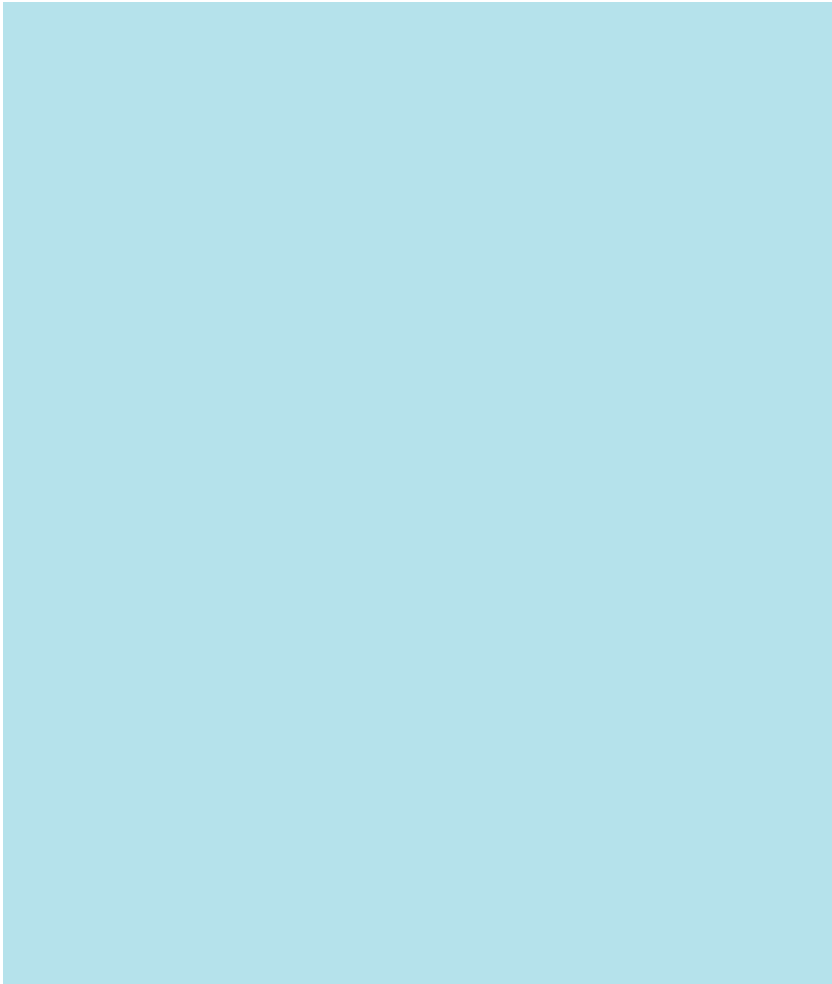

Εκείνο ακριβώς το μπλε

Αγοράζεται το μπλε;

Εκείνο ακριβώς το μπλε, 2021
Κονίαμα με χρώμα
Μεταβλητές διαστάσεις

Όλες ίδιες είστε

Τι μας λένε τα χέρια;

Όλες ίδιες είστε, 2021
Κεραμική
Μεταβλητές διαστάσεις

Γυναικείο ειδώλιο, 2021
Κεραμική
Διαστάσεις: 29 x 8 x 9,5 εκ.

Τιμωρία

Και στην πυρά και στη
γωνία τιμωρία;

Τιμωρία, 2021
Ξύλο
Διαστάσεις: 166 x 25 x 24 εκ.

Να σταματήσουν οι άνεμοι

Μπορεί το κρασί να κατευνάσει
τους ανέμους;

Πινακίδα Γραμμικής Β, 2021
Πηλός
Διαστάσεις: 100 x 6 x 0,5 εκ.

Δοχείο μεταφοράς υγρών, 2021
Κεραμική
Διαστάσεις: Ø 18 x 32 εκ.

Καμμένο ψωμί, 2021
Καμμένο ψωμί
Διαστάσεις: 25 x 25 x 5 εκ.

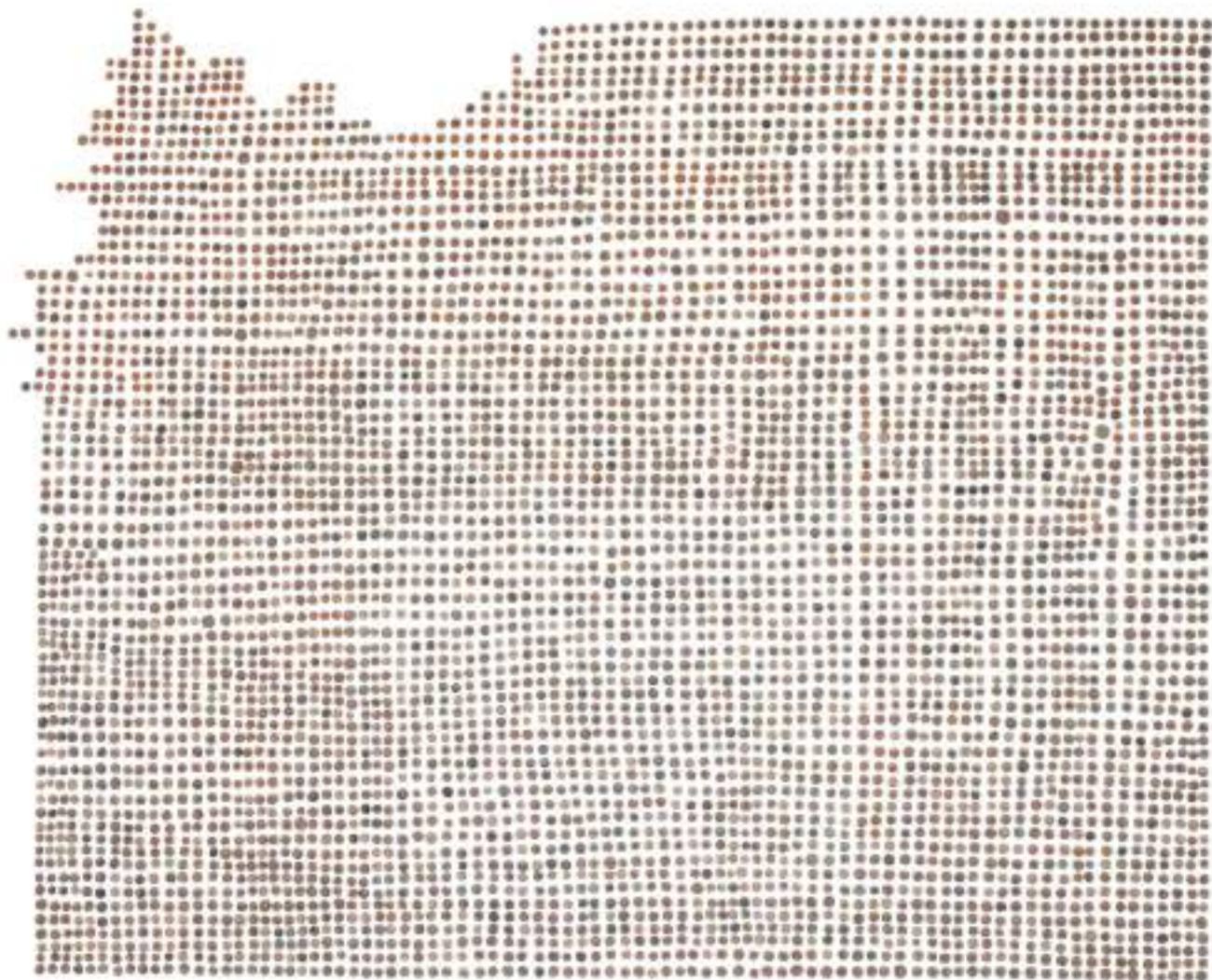
Να σταματήσουν οι άνεμοι, 2021
Εγκατάσταση
Μεταβλητές διαστάσεις

6.000

Μετρίεται ο χρόνος;

6.000, 2021
Κεραμικά σφονδύλια
Μεταβλητές διαστάσεις

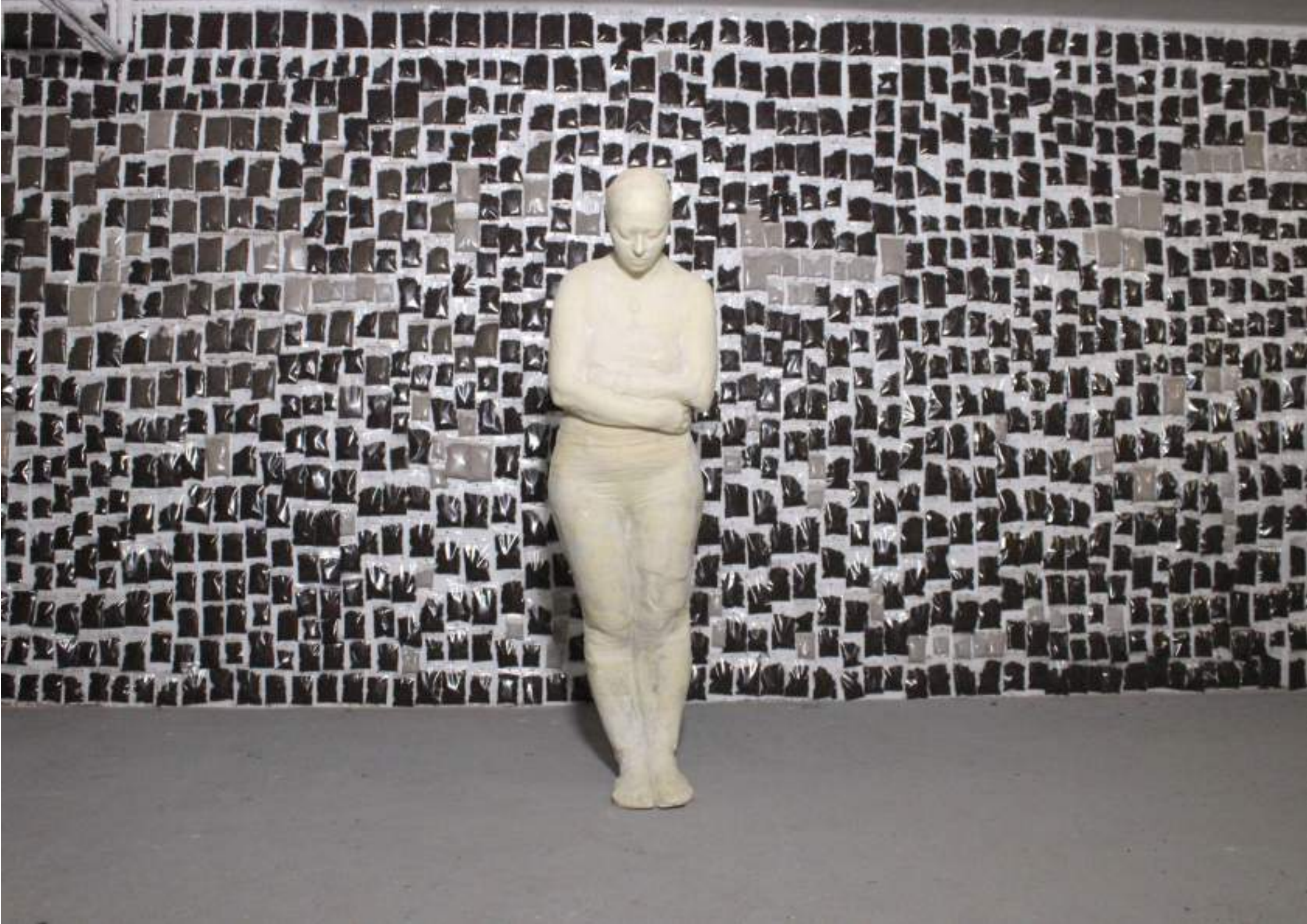

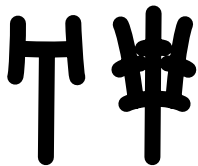
Φύλακας άγγελος

Γίνεται χωρίς χρώμα;

Φύλακας άγγελος, 2021
Εκμαγείο από ρητίνη, σακουλάκια με χρώμα
Μεταβλητές διαστάσεις

Η Ίκλαινα στη Μεσσηνία είναι από τις πιο σημαντικές θέσεις της αρχαίας Ελλάδας. Από την ίδρυσή της, γύρω στο 1600 π.Χ., μέχρι την βίαιη καταστροφή της, περίπου στο 1.200 π.Χ., αποτέλεσε σημαντικό διοικητικό και εμπορικό κέντρο του μυκηναϊκού κόσμου και για ένα διάστημα ήταν μία από τις μεγάλες πρωτεύουσες του μυκηναϊκού βασιλείου της Πύλου. Από ιστορικής πλευράς, τα μνημειώδη κτίρια διακοσμημένα με καλαίσθητες τοιχογραφίες, τα σπίτια και τα εργαστήρια, οι πλακόστρωτοι δρόμοι και οι πλατείες, το κεντρικό αποχετευτικό και υδρευτικό σύστημα, και τα πλούσια ευρήματα φανερώουν τη σημασία της θέσης αυτής και τον κομβικό της ρόλο στη γένεση και εξέλιξη του θεσμού του κράτους στην αρχαία Ελλάδα. Από την πλευρά της ελληνικής μυθολογίας, φαίνεται ότι η Ίκλαινα είναι μία από τις λίγες περιπτώσεις μυκηναϊκών θέσεων που αναφέρονται στην *Ιλιάδα* του Ομήρου, οπότε συνδυάζει αρχαιολογικά και μυθολογικά στοιχεία.

Η πρώτη ανασκαφή στην Ίκλαινα έγινε το 1954 από τον διάσημο αρχαιολόγο Σπυρίδωνα Μαρινάτο. Έκτοτε η θέση ξεχάστηκε μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1990, όταν ο υπογραφόμενος ανέλαβε τη συνέχιση των ανασκαφών υπό την αιγίδα της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, οι οποίες συνεχίζονται αδιάλειπτα μέχρι σήμερα με συναρπαστικά ευρήματα.

Η κύρια Στεφανία Βελδεμίρη, υπεύθυνη του προγράμματος συντήρησης των ευρημάτων αυτών, είναι πολύτιμη συνεργάτις της ανασκαφής, με πολυετή εμπειρία στη συντήρηση αρχαιοτήτων. Η παρούσα έκθεση φανεώνει και την γνώση και εμπειρία της ως συντηρήτριας, αλλά και το δημιουργικό της πνεύμα ως καλλιτέχνης. Τόσο οι συνεργάτες μου στην ανασκαφή όσο και εγώ προσωπικά θεωρούμε τιμή μας το ότι επέλεξε να ετοιμάσει τη συλλογή αυτών των "ευρημάτων" εμπνευσμένη από τα ευρήματα των ανασκαφών της Ίκλαινας. Τη συγχαίρουμε και της ευχόμαστε Καλή Συνέχεια στο δημιουργικό της έργο.

Δρ. Μιχάλης Κοσμόπουλος

Διευθύνων Ανασκαφής Ίκλαινας

For a long time, it was assumed that the Greeks did not know how to write before the 8th century BC. The older Homeric epics refer to writing only once, as something mysterious: 'signs' scratched on a folding tablet (Iliad 6.168-169). But the Mycenaeans living in Greece hundreds of years earlier, during the Late Bronze Age (1500-1200) did have a writing system — and it actually did consist of signs scratched onto tablets. These tablets were of clay, and have only been preserved because the palaces that housed them suffered destructive fires. They wrote in the Greek language, but in a script that was nothing like the later Greek alphabet. It had ideograms to indicate commodities, and used 89 linear signs to write words. This is far too many for an alphabet; each sign represented a syllable, not a letter. Scholars called the script Linear B, because it was adapted from Linear A, an earlier Minoan script on Crete.

The tablets preserve no laws, no literature, no diaries; just lists of taxes and payments, goods stored and goods offered to the gods. But the tablets have much to teach us. From them we know that the Mycenaeans manufactured cloth on an impressive industrial scale, as well as perfumed oil, chariots and objects of bronze. They worshipped many of the gods we know from classical Greece, including Zeus, Poseidon, Hera, Ares, Dionysos, Hephaistos. Tablets from Pylos introduce a large labor force, paid in figs and barley by the palace: shepherds and weavers, perfume boilers, bronzesmiths and bath attendants, all present and accounted for on clay.

When the Mycenaean palatial system ended, around 1200 BC, the need for writing ceased, and the Linear B script went out of use. By the 8th century B.C., the Greeks had to learn to write all over again, this time with an alphabetic script.

Dr. Cynthia Shelmedine
Ceramic specialist

Mycenaean Incribed Stirrup Jar (ISJ) imported from Crete. The belly of the vessel is inscribed with the ideogram for wine belonging to a woman named jo-a-na. Following the female name is the sign sequence ka-ra-si, meaning "wine". Interestingly, this word varies from the more common word for wine used during this period (wo-no). Though the identity of the person "Joann" is uncertain, it is likely that she was a woman of great importance to appear on this vessel, perhaps the owner of the Cretan vineyard or winery that produced this wine or the person in charge of the overseas transport of this product. The shoulder and handles of the vessel are decorated with a wavy line motif, typical of other ISJ from this period. This is the first ISJ to be found at the site of Iklaina and attests to trade between this site and western Crete. Date: Late Helladic III B period.

Dr. Joann Gulizio
Ceramic specialist

Η υφαντική τέχνη αποτελούσε μια σημαντική έκφανση της καθημερινής ζωής των γυναικών στην Εποχή του Χαλκού και συχνά συνιστούσε κύρια παραγωγική δραστηριότητα των ανακτορικών συγκροτημάτων. Μαρτυρίες για τη μυκηναϊκή υφαντική προέρχονται από τα αρχαιολογικά κατάλοιπα, από εικονιστικές παραστάσεις και από τα κείμενα των ανακτορικών πινακίδων της Γραμμικής Β', όπως αυτών του Εγκλιανού της Πύλου που αναφέρονται σε ειδικευμένες λινεργάτριες και εριουργούς. Δύο ήταν τα κύρια διαδοχικά στάδια της υφαντικής: το γνέσιμο και η ύφανση. Το πιο διαδεδομένο εργαλείο του σταδίου του γνεσίματος ήταν το περιστρεφόμενο αδράχτι, το οποίο, όμως, λόγω της ξύλινης κατασκευής του, είναι αδύνατον να διατηρηθεί στα ανασκαφικά στρώματα. Αντίθετα, τα πήλινα ή λίθινα σφονδύλια αποτελούν τα υλικά κατάλοιπα της διαδικασίας του γνεσίματος. Πρόκειται για μικρά αντικείμενα, πυραμιδικής ή κυκλοτερούς μορφής, χονδροειδή και συμπαγή, με μια κεντρική οπή, τα οποία σφηνώνονταν στο στέλεχος του αδραχτιού, ώστε με το βάρος τους να ενισχύουν και να επιμηκύνουν την περιστροφική κίνησή του για την παραγωγή νήματος από τις ίνες.

Για την ύφανση, απαραίτητος ήταν ο αργαλειός, κατά τη λειτουργία του οποίου εξασφαλιζόταν η συμπλοκή του στημονιού και του υφαδιού για την παραγωγή του υφάσματος. Η ύφανση πραγματοποιούνταν συνήθως στον κατακόρυφο αργαλειό με τη βοήθεια υφαντικών βαρών που αναφέρονται στις πηγές ως αγνύθες, οι οποίες δένονταν στις άκρες των στημονιών και τα συγκρατούσαν κάθετα, ώστε να εξασφαλίζεται ομοιόμορφη τάση στην ύφανση.

Ηρώ-Αλεξάνδρα Βαλσαμάκη

Αρχαιολόγος Πεδίου Iklaina Archaeological Project / Θεατρολόγος

Τα μυκηναϊκά ειδώλια εμφανίζονται κατά την τελευταία περίοδο της μυκηναϊκής εποχής, στους Υστεροελλαδικούς ΙΙΙ χρόνους (1400-1100 π.Χ.), εμπνεόμενα μορφολογικά από αντίστοιχα μινωικά πρότυπα. Είναι μικρού μεγέθους, πήλινα, συνήθως χειροποίητα και φέρουν κατά κανόνα γραπτή διακόσμηση από κυματοειδείς ή ευθείες γραμμές. Τα περισσότερα εξ αυτών αναπαριστούν γυναικείες θεϊκές μορφές, έντονα σχηματοποιημένες, με τριγωνικό κεφάλι που συχνά φέρει στεφάνη ή πόλο, προεξέχουσα μύτη, ανάγλυφα στήθη και υποτυπώδη απόδοση των χαρακτηριστικών του προσώπου. Διακρίνονται σε διάφορους τύπους: όσα έχουν τα χέρια διπλωμένα ανήκουν στους τύπους Φ ή Πρωτο-Φ και Τ, όσα απεικονίζονται με τα χέρια υψωμένα σε στάση δέησης στον τύπο Ψ, αποκαλούμενα έτσι, λόγω της ομοιότητάς τους με τα αντίστοιχα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου, ενώ στον τύπο της κουροτρόφου συγκαταλέγονται τα ειδώλια που κρατούν βρέφος στην αγκαλιά. Τα ειδώλια εντοπίζονται σε ταφικά και οικιστικά σύνολα και εκτός από ανθρωπόμορφα, απαντώνται και ζωόμορφα ή ως μικρογραφίες άλλων αντικειμένων (αρμάτων, θρόνων κτλ.). Οι περισσότεροι μελετητές συγκλίνουν στη λατρευτική χρήση των ειδωλίων και στην ιερή ιδιότητα που αυτά φέρουν, ως ομοιώματα θεοτήτων (H. Schliemann, Χρ. Τσουντας), ενώ άλλοι υπογραμμίζουν τη συμβολική σημασία τους ως αντικειμένων που συνόδευαν τους νεκρούς στη μεταθανάτια ζωή τους, συνδέοντας συχνά τη χρήση τους με ανθρώπους των κατώτερων, λαϊκών τάξεων της μυκηναϊκής κοινωνίας (M.P. Nilsson, Σπ. Μαρινάτος, R. Hägg). Τα ειδώλια συνιστούσαν, επίσης, χαρακτηριστικά κτερίσματα των παιδικών τάφων, χρησιμεύοντας είτε ως απλά παιχνίδια (C. Blegen) είτε ως ομοιώματα της θεϊκής τροφού, η οποία ήταν επιφορτισμένη με τη φροντίδα και την προστασία των προσφιλών ανήλικων τέκνων στο ταξίδι τους στον Κάτω Κόσμο (Γ.Ε. Μυλωνάς).

Ηρώ-Αλεξάνδρα Βαλσαμάκη

Αρχαιολόγος Πεδίου Iklaina Archaeological Project / Θεατρολόγος

Five Mycenaean phi figurines, perhaps serving as votive offerings to a female divinity and typically found in ritual or funerary contexts. They have pinched faces, a disk-shaped torso and applied breasts. Details of their face, headdress and garments are rendered in paint. These figurines were found scattered on a bench in a small room along with a Type A Mycenaean figure suggesting that they were religious offerings. Date: Late Helladic IIIA-B period

Dr. Joann Gulizio
Ceramic specialist

Type A Mycenaean figure, perhaps representing a goddess or a worshiper. Similar figures of this type have been found at the Cult Center at Mycenae and in the West Shrine at Phylakopi. The lower part of the idol is wheelmade with the head, arms and upper body is formed by hand, with details in the face, hair and clothing rendered in paint. Her hands up her breast in a gesture commonly seen in Mycenaean phi figurines. This idol was found in a small room on a bench, along with other votive offerings including miniature vessels and phi figurines, suggesting that this room served a religious purpose. Date: Late Helladic IIIA-B period

Dr. Joann Gulizio
Ceramic specialist

Τα μυκηναϊκά μαγειρικά αγγεία συγκαταλέγονται κατά κύριο λόγο στην ημιχονδροειδή ή χονδροειδή ακόσμητη κεραμική και είναι κατασκευασμένα από ανθεκτικό «πυρίμαχο» πηλό που συχνά φέρει επίχρισμα για την αντοχή του στη θερμότητα. Η τυπολογία των αγγείων ποικίλει, εξυπηρετώντας κάθε φορά τις διαφορετικές ανάγκες επεξεργασίας της τροφής. Χύτρες, πύραυνοι, δίσκοι - «ταψιά», εσχάρες και τριποδικά, μόνωτα ή δίωτα, είναι οι συνηθέστεροι τύποι μαγειρικών σκευών που εντοπίζονται ανασκαφικά στις μυκηναϊκές θέσεις, προσφέροντας πληροφορίες τόσο για τα τεχνολογικά χαρακτηριστικά των αγγείων, όσο και για την προσέγγιση των διατροφικών συνηθειών των ανθρώπων της Εποχής του Χαλκού, μέσω της μελέτης των οργανικών καταλοίπων απανθρακωμένων τροφών που διατηρούνται στο εσωτερικό τους. Πολύτιμη καταγραφή οικοσκευής αποτελεί η γνωστή ως «πινακίδα των τριπόδων» του ανακτορικού συγκροτήματος της Πύλου.

Ηρώ-Αλεξάνδρα Βαλσαμάκη
Αρχαιολόγος Πεδίου Iklaina Archaeological Project / Θεατρολόγος

Στεφανία Βελδεμίρη

Γεννήθηκε το 1973 στη Θεσσαλονίκη.

Εισήχθη το ακαδημαϊκό έτος 2017 στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Είναι φοιτήτρια στο 3^ο Εργαστήριο Ζωγραφικής με διδάσκοντα/ες τους Γιώργο Τσακίρη και Βασίλη Βασιλακάκη.

Επίσης, είναι πτυχιούχος του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Εκθέσεις:

Ατομικές

2014

- ρώ | art space – exhibitions – events – projects Θεσσαλονίκη, «Χρωματιστές νότες- βαμμένες λέξεις», Ζωγραφική
- art house, “Πόρτα στο χρώμα», Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική

2011

- Partizan, «Έκθεση έργων εικονογράφησης», Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική
- Καλλιτεχνείο Αχαρνών, «Έκθεση έργων εικονογράφησης», Αθήνα, Ζωγραφική

Ομαδικές

2020

- The project gallery, “Visual meets Vinyl”, To Picap community, Αθήνα
- Casa Bianca, To Picap community - Art in Thessaloniki - Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική

2019

- Σχολή Καλών Τεχνών του τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών ΑΠΘ, συμμετοχή στην δράση της 216^{ης} κατάκρυψης του Δημήτρη Αλειθινού
- Γεντί Κουλέ, «Μνήμη δίκαιο και τέχνη» έκθεση του 3^{ου} εργαστηρίου του τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της ΣΚΤ του ΑΠΘ, SKG Bridges Festival, Ζωγραφική

2018

- Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης- Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Τέχνη + ηνχέΤ, Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική & Κατασκευή
- Εκθεσιακός χώρος Εργαστηρίου τέχνης 'Ηλιος, «50 καλλιτέχνες στο ΗΛΙΟΣ», Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική

2017

- TABYA, «Αγάπες», Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική, Κατασκευές

2015

- ρώ | art space – exhibitions – events – projects, «6+1 ώρες, θερμά κεραμιδιά, βερυκοκιά και ροζ», Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική
- Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο, «Αόρατες πόλεις/ Invisible cities», Αθήνα, Ζωγραφική, κατασκευές
- Συνεδριακό Κέντρο Τράπεζας Πειραιώς, “La mam art”, Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική
- Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, «Bazzart», Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική

2014

- ρώ | art space – exhibitions – events – projects, «Εικοσιοκτώ», Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική
- Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, «Bazzart» Θεσσαλονίκη, Ζωγραφική

2012

- Sani, Sani eco day, Χαλκιδική, Κατασκευές

2010

- Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, «Τίποτα δεν πάει χαμένο!» Η έκθεση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του αστικού πειράματος για την πόλη της Θεσσαλονίκης από την ομάδα Παράλλαξη σε συνδιοργάνωση με το ΤΕΕ/ΤΚΜ

Το παρόν έντυπο τυπώθηκε
με αφορμή τη διπλωματική εργασία της Στεφανίας Βελδεμίρη
Ιούλιος 2021

«Όταν λείπει η πραγματική ζωή ζει κανείς με οπτασίες.
Είναι καλύτερο από το τίποτα.»
Θείος Βάνιας

Αντόν Τσέχωφ, Θείος Βάνιας